

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

P9_TA(2021)0017

Środki na rzecz odbudowy zasobów powyżej maksymalnego podtrzymywalnego połowu**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 stycznia 2021 r. Więcej ryb w morzach? Środki na rzecz odbudowy zasobów powyżej maksymalnego podtrzymywalnego połowu, w tym obszary odbudowy stad ryb i chronione obszary morskie (2019/2162(INI))**

(2021/C 456/11)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 3 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 11, 39 i 191 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającą ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) ⁽²⁾,
- uwzględniając art. 13 TFUE, który wymaga, by przy formułowaniu unijnych strategii politycznych, w tym m.in. w dziedzinie rybołówstwa, Unia i jej państwa członkowskie uwzględniały fakt, że zwierzęta są istotami zdolnymi do odczuwania, i by w związku z tym zwracali szczególną uwagę na wymagania w zakresie dobrostanu zwierząt,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1241 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie zachowania zasobów rybnych i ochrony ekosystemów morskich za pomocą środków technicznych ⁽³⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory ⁽⁴⁾ oraz dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa ⁽⁵⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1099/2009 z dnia 24 września 2009 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania ⁽⁶⁾, w szczególności jego art. 3, którego podstawowa zasada stanowiąca, że „podczas uśmiercania i działań związanych z uśmiercaniem zwierzętom oszczędza się wszelkiego niepotrzebnego bólu, niepokoju lub cierpienia”, ma zastosowanie do ryb,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiającą ramy planowania przestrzennego obszarów morskich ⁽⁷⁾ (dyrektywa w sprawie planowania przestrzennego obszarów morskich),
- uwzględniając dyrektywę Rady z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (91/676/EWG) ⁽⁸⁾, szczególnie w odniesieniu do wycofywania nawozów,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji ⁽⁹⁾ oraz rozporządzenie (WE) nr 1367/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie zastosowania postanowień Konwencji z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska do instytucji i organów Wspólnoty ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22.⁽²⁾ Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19.⁽³⁾ Dz.U. L 198 z 25.7.2019, s. 105.⁽⁴⁾ Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7.⁽⁵⁾ Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7.⁽⁶⁾ Dz.U. L 303 z 18.11.2009, s. 1.⁽⁷⁾ Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 135.⁽⁸⁾ Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1.⁽⁹⁾ Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43.⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 264 z 25.9.2006, s. 13.

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

- uwzględniając unijną strategię na rzecz bioróżnorodności 2030 ustanowioną w komunikacie Komisji z dnia 20 maja 2020 r. zatytułowanym „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – Przywracanie przyrody do naszego życia” (COM(2020)0380),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 stycznia 2018 r. w sprawie międzynarodowego zarządzania oceanami – program działań na rzecz przyszłości oceanów w kontekście celów zrównoważonego rozwoju do roku 2030 ⁽¹⁾,
- uwzględniając raport Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) z 2020 r. w sprawie stanu rybołówstwa i akwakultury na świecie (SOFIA 2020),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 maja 2020 r. zatytułowany „Strategia »od pola do stołu« na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego” (COM(2020)0381),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 16 czerwca 2020 r. zatytułowany „W kierunku bardziej zrównoważonego rybołówstwa w UE: stan prac i zadania na 2021 r.” (COM(2020)0248),
- uwzględniając deklarację z Johannesburga z 2002 r. w sprawie zrównoważonego rozwoju, plan realizacji z Johannesburga oraz dokument końcowy z czerwca 2012 r. z Konferencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zrównoważonego Rozwoju Rio+20 zatytułowany „The Future we Want” [Przyszłość, jakiej pragniemy],
- uwzględniając sprawozdanie Komitetu Naukowo-Technicznego i Ekonomicznego ds. Rybołówstwa (STECF) z 2020 r. w sprawie monitorowania funkcjonowania wspólnej polityki rybołówstwa (STECF-Adhoc-20-01),
- uwzględniając Konwencję o różnorodności biologicznej (CBD), a w szczególności cel 11 celów z Aichi w zakresie ochrony różnorodności biologicznej, które są elementem strategicznego planu na rzecz różnorodności biologicznej na lata 2011–2020 w ramach CBD,
- uwzględniając sprawozdanie z globalnej oceny różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych wydane w 2019 r. przez Międzyrządową Platformę Naukowo-Polityczną w sprawie Różnorodności Biologicznej i Funkcjonowania Ekosystemów (IPBES);
- uwzględniając sprawozdania specjalne Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) z 2019 r. w sprawie oceanów i kriosfery w zmieniającym się klimacie,
- uwzględniając uchwałę Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody z 2016 r. w sprawie zwiększenia powierzchni chronionych obszarów morskich na rzecz skutecznej ochrony różnorodności biologicznej mórz,
- uwzględniając cel zrównoważonego rozwoju nr 14 w ramach Agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, dotyczący ochrony i zrównoważonego wykorzystywania oceanów, mórz i zasobów morskich,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 25 czerwca 2020 r. z wdrażania dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej (COM(2020)0259),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie 15. posiedzenia Konferencji Stron (COP15) Konwencji o różnorodności biologicznej ⁽²⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Banku Światowego z 2017 r. zatytułowane „The sunken billions revisited: Progress and Challenges in Global Marine Fisheries” [„Nowe spojrzenie na utopione miliardy: Postępy i wyzwania w rybołówstwie morskim na świecie”],
- uwzględniając sprawozdanie specjalne nr 1/2017 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego z dnia 21 lutego 2017 r. zatytułowane „Należy dołożyć starań, by wdrożyć sieć Natura 2000 z pełnym wykorzystaniem jej potencjału”,
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Agencji Środowiska (EEA) nr 17/2019 z dnia 25 czerwca 2020 r. pt. „Marine messages II” [Komunikaty z akwenów morskich II],

⁽¹⁾ Dz.U. C 458 z 19.12.2018, s. 9.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0015.

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

- uwzględniając decyzję Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich w sprawie 640/2019/FP dotyczącej przejrzystości procesu decyzyjnego Rady UE prowadzącego do przyjęcia rocznych rozporządzeń ustalających kwoty połowowe (całkowite dopuszczalne połowy),
 - uwzględniając sprawozdanie EEA nr 3/2015 z dnia 1 października 2015 r. zatytułowane „Marine protected areas in Europe's seas: An overview and perspective for the future” [Chronione obszary morskie na morzach Europy: przegląd i perspektywy na przyszłość],
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 1 października 2015 r. w sprawie postępów w ustanawianiu chronionych obszarów morskich (zgodnie z wymogiem określonym w art. 21 dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej 2008/56/WE) (COM(2015)0481),
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie oceny programów środków realizowanych przez państwa członkowskie w ramach dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej (COM(2018)0562),
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 16 czerwca 2020 r. zatytułowany „W kierunku bardziej zrównoważonego rybołówstwa w UE: stan prac i zadania na 2021 r.” (COM(2020)0248),
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rybołówstwa (A9-0264/2020),
- A. mając na uwadze, że celem wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) jest zapewnienie, aby działalność połowowa i w zakresie akwakultury była zrównoważona pod względem środowiska w perspektywie długoterminowej oraz zarządzana w sposób spójny z celem polegającym na osiągnięciu korzyści ekonomicznych, społecznych i w dziedzinie zatrudnienia oraz przyczynianiu się do dostępności dostaw żywności; mając na uwadze, że aby osiągnąć cel polegający na stopniowym odtworzeniu i zachowaniu populacji stad ryb powyżej poziomów biomasy zdolnych do uzyskania maksymalnego podtrzymywalnego połowu, wskaźnik eksploatacji oparty na maksymalnym podtrzymywalnym połowie należało osiągnąć w miarę możliwości do 2015 r., a w stopniowy, narastający sposób w odniesieniu do wszystkich stad – najpóźniej do 2020 r.;
- B. mając na uwadze, że w ramach celu zrównoważonego rozwoju nr 14 wzywa się do ochrony i zrównoważonego wykorzystywania oceanów, mórz i zasobów morskich;
- C. mając na uwadze, że dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej ma na celu ochronę i zachowanie środowiska morskiego, zapobieganie jego degradacji i odtwarzanie ekosystemów morskich oraz umożliwienie osiągnięcia dobrego stanu środowiska wód morskich w UE do 2020 r.;
- D. mając na uwadze, że zgodnie z dyrektywą ramową w sprawie strategii morskiej dobry stan środowiska określa się na podstawie 11 wskaźników; mając na uwadze, że wskaźnik trzecii ma zastosowanie do populacji wszystkich ryb i skorupiaków eksploatowanych w celach handlowych, które mieszczą się w bezpiecznych granicach biologicznych, wykazując strukturę wiekową i skład wielkościowy populacji świadczące o dobrym zdrowiu stad;
- E. mając na uwadze, że istnieją trzy podstawowe kryteria oceny wskaźnika trzeciego dotyczącego dobrego stanu środowiska – (I) zrównoważona eksploatacja, (II) zdolność reprodukcyjna oraz (III.) utrzymanie odsetka starszych i większych ryb, ale jedynie 10,5 % stad można ocenić w świetle kryteriów (I.) i (II.) oraz nie istnieje zadowalająca wspólna europejska metodyka oceny kryterium (III.);
- F. mając na uwadze pilną potrzebę poprawy gromadzenia danych dotyczących niektórych stad ryb, w szczególności w Morzu Czarnym, Morzu Śródziemnym i Makaronezji, w celu przeprowadzenia oceny naukowej niezbędnej do zrównoważonego zarządzania zasobami;
- G. mając na uwadze, że środki zarządzania rybołówstwem przyjęte w ramach WPRyb przynoszą rezultaty, ponieważ rośnie liczba stad ryb eksploatowanych na zrównoważonym poziomie, co umożliwia większe połowy w stadach, które były nadmiernie eksploatowane;
- H. mając na uwadze, że według STECF nadal około 38 % stad w północno-wschodnim Atlantyku oraz około 92 % stad poddanych ocenie naukowej w Morzu Śródziemnym i Morzu Czarnym jest nadmiernie eksploatowanych, co oznacza, że są eksploatowane powyżej poziomów maksymalnego podtrzymywalnego połowu (MSY) pomimo prawnego wymogu zaprzestania przełowienia do 2020 r.; zauważa, że zgodnie ze sprawozdaniem FAO SOFIA 2020 w 2017 r. 62,5 % stad w Morzu Śródziemnym i Morzu Czarnym było nadmiernie eksploatowanych;

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

- I. mając na uwadze, że zaproponowany przez Komisję całkowity dopuszczalny połów (TAC) na północno-wschodnim Atlantyku był zgodny z MSY dla wszystkich 78 stad, w odniesieniu do których dostępne były opinie naukowe;
- J. mając na uwadze, że w 2019 r. Rada określiła TAC dla 62 z 78 gatunków zgodnie z MSY; mając zatem na uwadze, że zgodnie z oczekiwaniami w 2020 r. ponad 99 % wyładunków na Morzu Bałtyckim, Morzu Północnym i Atlantyku zarządzanych wyłącznie przez UE będzie pochodziło z połowów zarządzanych w sposób zrównoważony;
- K. mając na uwadze, że od 2007 r. w północno-wschodnim Atlantyku biomasa wciąż się zwiększa, a w 2018 r. była o 48 % większa niż w 2003 r. w odniesieniu do w pełni ocenionych stad; mając na uwadze, że sytuacja na Morzu Śródziemnym i Morzu Czarnym zasadniczo nie zmieniła się od początku serii danych w 2003 r., choć od 2012 r. mógł nastąpić niewielki przyrost biomasy;
- L. mając na uwadze, że maksymalny ekonomiczny połów (MEY) odnosi się do takiego poziomu połowów, dla którego korzyści gospodarcze dla floty są maksymalne, co poprawia odporność sektora, i w którego przypadku poziom stad utrzymuje się powyżej MSY;
- M. mając na uwadze, że w przypadku połowów wielogatunkowych niemożliwe jest zastosowanie zarządzania gatunkami opartego na modelu MSY, nawet w przypadku dobrze znanych i udokumentowanych naukowo połowów;
- N. mając na uwadze, że badania naukowe na ten temat podniosły obawy co do długoterminowego negatywnego wpływu niektórych zastosowań technik połowowych, takich jak sprzęt mający styczność z dnem i urządzenia do sztucznej koncentracji ryb, na stada, różnorodność biologiczną oceanów i środowisko morskie;
- O. mając na uwadze, że WPRyb nie została jeszcze w pełni wdrożona i że niektóre z jej środków, takie jak ustanowienie obszarów odbudowy stad ryb, nie zostały wykorzystane;
- P. mając na uwadze, że według IPBES 66 % środowiska morskiego zmieniło się w wyniku działalności człowieka, a według FAO 34,2 % stad jest poławianych na poziomie niezrównoważonym pod względem biologicznym;
- Q. mając na uwadze, że Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody opowiada się za przekształceniem do 2020 r. co najmniej 30 % wszystkich siedlisk morskich w sieć chronionych obszarów morskich podlegających szczególnie wysokiej ochronie oraz za przyjęciem innych skutecznych obszarowych środków ochrony, aby na co najmniej 30 % powierzchni oceanów nie prowadzono żadnej działalności połowowej, bez uwzględniania konsekwencji społeczno-ekonomicznych;
- R. mając na uwadze, że w sprawozdaniu FAO SOFIA 2020 ponownie stwierdzono, iż zarządzanie jest najlepszym narzędziem ochrony i jedynym sposobem osiągnięcia zrównoważonego rozwoju oraz że stada objęte efektywnym zarządzaniem są coraz bardziej zrównoważone, a 78,7 % obecnych wyładunków ryb morskich pochodzi z zasobów zrównoważonych pod względem biologicznym;
- S. mając na uwadze, że w unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 Komisja wezwała do przyjęcia prawnie wiążącego celu ochrony co najmniej 30 % unijnych obszarów morskich i objęcia ścisłą ochroną 10 % unijnych obszarów morskich;
- T. mając na uwadze, że zdalne monitorowanie elektroniczne, polegające na przykład na przekazywaniu pozycji statku w czasie zbliżonym do rzeczywistego, a także wzmocnienie kontroli na miejscu odgrywają pozytywną rolę w egzekwowaniu morskich obszarów chronionych;
- U. mając na uwadze, że utrata różnorodności biologicznej mórz ma wpływ społeczno-gospodarczy na sektor rybołówstwa, społeczności nadbrzeżne, kraje i terytoria zamorskie i całe społeczeństwo, w związku z czym należy jej zapobiegać; mając na uwadze, że zdaniem Banku Światowego odbudowa populacji ryb przyniesie szerzej zakrojone korzyści gospodarcze, niż zapewnia to obecny stan populacji ryb morskich;
- V. mając na uwadze, że zdrowe siedliska, w tym piaszczyste brzegi, łąki trawy morskiej i rafy koralowe, mają zasadnicze znaczenie dla przywrócenia funkcjonowania ekosystemu morskiego i uzupełnienia zasobów rybnych oraz zapewnienia pochłaniaczy dwutlenku węgla w celu łagodzenia zmiany klimatu;

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

- W. mając na uwadze, że dobrze zarządzane chronione obszary morskie mają zasadnicze znaczenie dla zwiększenia różnorodności biologicznej i ochrony siedlisk przyrodniczych innych gatunków, np. ptaków;
- X. mając na uwadze, że istnieje silny naukowy konsensus co do tego, że chronione obszary morskie mogą korzystnie oddziaływać na rybołówstwo z uwagi na efekt zewnętrzny (spill-over) i pozytywny wpływ na rekrutację pracowników, na przykład dzięki ochronie miejsc reprodukcji ryb, młodocianych osobników i dorosłych matek o wysokich zdolnościach reprodukcyjnych;
- Y. mając na uwadze, że zanieczyszczenia pochodzące z lądu, zwłaszcza w częściowo zamkniętych basenach morskich, oraz z innych rodzajów działalności morskiej mają również wpływ na odbudowę zasobów rybnych;
- Z. mając na uwadze, że ogólna biomasa gatunków objętych kwotami w ramach stad zarządzanych przez UE była w 2018 r. o 48 % wyższa niż w 2003 r.;
- AA. mając na uwadze, że dzięki ryby są zdecydowanie najzdrowszym i najbardziej przyjaznym dla środowiska źródłem białka na ziemi dzięki niskiemu śladowi węglowemu sektora rybołówstwa; mając na uwadze, że w związku z tym żywność pochodzenia morskiego jest najlepszym wyborem w walce ze zmianą klimatu;
- AB. mając na uwadze, że Rada UE nie zastosowała się dotychczas do zalecenia Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich dotyczącego proaktywnego podawania do wiadomości publicznej dokumentów związanych z przyjęciem rozporządzeń w sprawie TAC;
- AC. mając na uwadze, że połowy na poziomie MSY na północno-wschodnim Atlantyku nadal przynoszą pozytywne rezultaty;

Poprawa zarządzania rybołówstwem w celu wyeliminowania problemu przełowienia

- ponownie wzywa do pełnego wdrożenia WPRyb w celu odbudowy i zachowania populacji stad ryb powyżej poziomów biomasy umożliwiających uzyskanie MSY;
- podkreśla, że przyroda, ryby i inne żywe organizmy mają nieodłączną wartość, nawet jeśli pozostają niewykorzystane w ramach działalności człowieka;
- wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwiększenia zakresu badań naukowych, aby zapewnić ocenę wszystkich stad ryb eksploatowanych w wodach europejskich najpóźniej do 2025 r. i aby obliczyć MSY dla wszystkich tych stad, jeżeli jest to możliwe z naukowego punktu widzenia;
- przypomina, że państwa członkowskie są odpowiedzialne za gromadzenie danych i że dane te są niezbędne do oceny stanu zasobów rybnych; przypomina, że zgodnie z art. 23 rozporządzenia (UE) 2017/1004⁽¹³⁾ Komisja jest zobowiązana przedłożyć Radzie i Parlamentowi sprawozdanie z jego wdrażania i funkcjonowania;
- wzywa Komisję do przedstawienia wniosków dotyczących TAC, a Radę do ustalenia TAC na poziomie MSY, jak przewidziano w rozporządzeniu w sprawie WPRyb;
- wzywa Komisję, państwa członkowskie i społeczność naukową do opracowania naukowego modelu optymalizacji zarządzania rybołówstwem wielogatunkowym i jego wykorzystania; uważa, że model ten powinien pozwolić na stosowanie podobnych celów zarządzania do wykorzystania MSY w ramach WPRyb, co umożliwi śledzenie zmian we wdrożonych zasadach zarządzania;
- wzywa Komisję, by usprawniła wdrażanie opartego na ekosystemach podejścia do zarządzania rybołówstwem, w tym dzięki szerszemu zastosowaniu podejść wielogatunkowych, aby zminimalizować negatywne skutki działalności połowowej i innych czynników, np. zmiany klimatu, dla ekosystemów morskich, populacji ryb i społeczeństwa oraz aby zapewnić odporność oceanów na zmianę klimatu; przypomina, że w pełni udokumentowane połowy i jakość danych mają kluczowe znaczenie dla poprawy zarządzania rybołówstwem; wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia niezbędnych kroków, aby usprawnić gromadzenie danych na temat połowów rekreacyjnych, biorąc pod uwagę ich wpływ na środowisko i wartość społeczno-gospodarczą;

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1004 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie ustanowienia unijnych ram gromadzenia danych, zarządzania nimi i ich wykorzystywania w sektorze rybołówstwa oraz w sprawie wspierania doradztwa naukowego w zakresie wspólnej polityki rybołówstwa oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 199/2008. Dz.U. L 157 z 20.6.2017, s. 1.

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

8. apeluje do Komisji o dalsze wspieranie planów na rzecz większej selektywności i przeżywalności gatunków niedocelowych, a w ramach wdrażania podejścia ekosystemowego do zarządzania rybołówstwem – o określenie praktyk mających negatywny wpływ na stada, różnorodność biologiczną oceanów i środowisko morskie, a także o wprowadzenie środków mających na celu ich ograniczenie i zmianę;
9. uważa, że w następstwie oceny WPRyb do 2022 r. UE powinna w razie potrzeby dostosować obecne praktyki zarządzania rybołówstwem i przyspieszyć przejście na połowy o niewielkim wpływie na środowisko, nie tylko aby zachować stada ryb na obecnym poziomie, ale także, co ważniejsze, odbudować zasoby rybne i odtworzyć ekosystemy morskie w porozumieniu z zainteresowanymi stronami, w szczególności z sektorem rybołówstwa, oraz wspierać takie środki za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego;
10. uważa, że łodziowe rybołówstwo przybrzeżne – potencjalnie mniej drapieżne i bardziej zrównoważone nie tylko pod względem biologicznego zarządzania zasobami, ale także ze społeczno-gospodarczego punktu widzenia – powinno być przedmiotem szczególnej uwagi i wsparcia;
11. zwraca się do Komisji o wsparcie harmonizacji wskaźników w ramach kryterium (III.) dobrego stanu środowiska na mocy dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej w celu określenia wspólnych punktów odniesienia i wspólnej metodyki oceny we wszystkich państwach członkowskich;
12. wzywa Komisję do zbadania zasadności stosowania w zarządzaniu rybołówstwem wskaźników innych niż MSY, które uwzględniałyby interakcje między gatunkami i czynniki społeczno-gospodarcze, a także skutki zmiany klimatu i zanieczyszczenia; zauważa, że niektóre kraje analizują i wprowadzają inne wskaźniki, np. MEY;
13. przypomina, że ograniczenie presji wywieranej przez działalność człowieka na stada ryb wymaga większej liczby badań naukowych i innowacji w sektorze rybołówstwa w celu opracowania najlepszych praktyk związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym, zrównoważonym rozwojem i selektywnością narzędzi połowowych;
14. podkreśla znaczenie rybołówstwa przybrzeżnego na małą skalę i uważa, że sektor ten może się znacząco przyczynić do przejścia na zrównoważone zarządzanie zasobami rybnymi; zachęca zatem państwa członkowskie do zwiększenia udziału tego segmentu w kwotach przyznanych temu sektorowi w poszczególnych państwach;
15. wzywa Komisję do dopilnowania, aby państwa członkowskie przyjęły programy gromadzenia danych, które obejmują wpływ działalności połowowej na szersze środowisko, w tym na przyłów gatunków wrażliwych, oraz na dno morskie;
16. domaga się, aby Rada proaktywnie upubliczniła wszystkie dokumenty związane z przyjmowaniem rozporządzeń TAC zgodnie z zaleceniami Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich i dostosowała się do rozporządzeń (WE) nr 1049/2001 i (WE) nr 1367/2006;

Rozszerzenie sieci obszarów chronionych i poprawa zarządzania tymi obszarami

17. podkreśla, że choć Unia Europejska poczyniła postępy i spełniła cel wyznaczenia 10 % wód europejskich jako obszarów chronionych, to sieć chronionych obszarów morskich jest daleka od osiągnięcia pełnej skuteczności, oraz że plany zarządzania i środki ochrony określono wyłącznie w odniesieniu do niewielkiego odsetka istniejących obszarów morskich;
18. podkreśla, że jeśli chronione obszary morskie są skuteczne, oferują duże korzyści społeczno-gospodarcze, zwłaszcza społecznościom nadbrzeżnym oraz sektorowi rybołówstwa i turystyki, oraz że mogą pełnić kluczowe funkcje ekologiczne w reprodukcji stad ryb (zapewniając tarliska i obszary dojrzewania narybku) oraz zwiększać ich odporność;
19. z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji przedstawioną w unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030, w której przewidziano objęcie ochroną co najmniej 30 % obszarów morskich w UE, w tym za pomocą obszarów odbudowy stad ryb, jak przewidziano w ramach WPRyb, oraz obszarów, na których ograniczone będą najbardziej szkodliwe techniki połowowe i działalność gospodarcza;
20. apeluje o objęcie jednej trzeciej tego obszaru (tj. 10 % wód europejskich) wysokim stopniem ochrony, włącznie z ustanowieniem obszarów, na których zakazane są wszelkie połowy i prowadzenie jakiegokolwiek działalności gospodarczej (tj. stref zakazu połowów);

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

21. wzywa Komisję, aby dołączała do każdego wniosku ustawodawczego oceny skutków oparte na najlepszych dostępnych opiniach naukowych i w ścisłej współpracy ze społecznościami i władzami lokalnymi;
22. wzywa Komisję do przyjęcia wytycznych na potrzeby osiągnięcia celów chronionych obszarów morskich na poszczególnych unijnych obszarach morskich, aby zapewnić zrównoważony rozkład geograficzny i reprezentatywność ekologiczną;
23. wzywa państwa członkowskie do dalszego wyznaczania chronionych obszarów morskich na podstawie dyrektyw ptasiej⁽¹⁴⁾ i siedliskowej⁽¹⁵⁾ oraz dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej, aby osiągnąć ww. cele;
24. apeluje o wyznaczanie chronionych obszarów morskich w ramach jednolitej sieci wzajemnie połączonych obszarów, w tym na pełnym morzu i na obszarach głębokomorskich; przypomina o wymogu zaprzestania połowów przy użyciu narzędzi mających kontakt z dnem na głębokości poniżej 400 m na obszarach, o których wiadomo, że istnieją na nich wrażliwe ekosystemy morskie, lub zachodzi prawdopodobieństwo, że takie ekosystemy tam istnieją;
25. wzywa Komisję do określenia solidnych, udokumentowanych naukowo wytycznych w zakresie zarządzania chronionymi obszarami morskimi skierowanych do państw członkowskich, a także do ustanowienia klasyfikacji chronionych obszarów morskich, z uwzględnieniem etapu ich wyznaczania, planów zarządzania i korzyści ekosystemowych, na podstawie istniejących wytycznych, takich jak ogólnościowe normy Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody;
26. nalega, by Komisja uzupełniała umowy w sprawie połowów zawierane z państwami trzecimi środkami gospodarowania i zarządzania, takimi jak chronione obszary morskie, tym samym umożliwiając poprawę zarządzania zasobami rybnymi i sprostanie licznym skumulowanym skutkom tych umów, obejmującym zanieczyszczenie, nielegalne, nieraportowane i nieuregulowane połowy (połowy NNN) oraz rozwój niektórych praktyk, takich jak połowy przemysłowe, które zagrażają trwałości niektórych stad ryb;
27. apeluje do państw członkowskich o opracowanie solidnych i skutecznych planów zarządzania istniejącymi i przyszłymi chronionymi obszarami morskimi oraz o wdrożenie surowszych środków kontroli, monitorowania i nadzoru, aby zapewnić poszanowanie chronionych obszarów morskich;
28. wzywa zarówno sektor rybołówstwa przemysłowego, jak i rekreacyjnego, a także odpowiednie organizacje z uprawnieniami w zakresie zarządzania działalnością ludzką i gospodarczą na morzu (np. regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO) lub Międzynarodowa Organizacja Morska) do udziału w kontroli, monitorowaniu i nadzorowaniu chronionych obszarów morskich;
29. podkreśla, że aby zapewnić osiągnięcie celów w zakresie ochrony zgodnie z art. 11 WPRyb, konieczna jest większa kontrola przedstawionych przez państwa członkowskie środków zarządzania rybołówstwem w obrębie obszarów należących do sieci Natura 2000;
30. podkreśla, że podstawą wyznaczania obszarów i opracowywania środków zarządzania powinno być najlepsze dostępne doradztwo naukowe;
31. uznaje, że sukces chronionych obszarów morskich i innych obszarów chronionych zależy od stworzenia dla nich solidnej podstawy naukowej oraz od ich akceptowania przez rybaków prowadzących działalność handlową i rekreacyjną, społeczności nadbrzeżne i inne zainteresowane strony, a także od jasnego informowania o tym, co jest chronione, jak i dlaczego; wzywa zatem do zaangażowania sektora rybołówstwa, w tym rybołówstwa łodziowego, a także ośrodków naukowych zajmujących się zarządzaniem połowami oraz innych zainteresowanych stron w proces wyznaczania i monitorowania chronionych obszarów morskich oraz zarządzania nimi; wzywa do wspierania udziału społeczeństwa obywatelskiego dzięki tworzeniu obszarów edukacji morskiej;
32. podkreśla znaczenie przyjęcia wszechstronnego i spójnego podejścia w ramach wyznaczania chronionych obszarów morskich, nie tylko dzięki ograniczeniu komercyjnej działalności połowowej, ale również dzięki uwzględnieniu problematyki innych rodzajów działalności, takich jak poszukiwanie i wydobycie paliw kopalnych, górnictwo, akwakultura na dużą skalę, pogłębianie, morskie farmy wiatrowe, transport, połowy rekreacyjne oraz inne zajęcia rekreacyjne;
33. zachęca państwa członkowskie do rozszerzenia sieci obszarów odbudowy stad ryb w ramach WPRyb, w przypadku gdy istnieją wyraźne dowody na obecność wysokiej koncentracji ryb poniżej minimalnego rozmiaru odniesienia do celów ochrony lub tarlisk stad dennych; podkreśla, że należy włączyć ocenę wyznaczenia i skuteczności takich obszarów do przyszłego sprawozdania w sprawie funkcjonowania WPRyb;

⁽¹⁴⁾ Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7).

⁽¹⁵⁾ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

34. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby w negocjacjach międzynarodowych dotyczących traktatu o ochronie i zrównoważonym wykorzystaniu różnorodności biologicznej mórz na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową i w ramach RFMO propagowały ambitny globalny mechanizm ustanawiania chronionych obszarów morskich na morzu pełnym lub na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową oraz aby po zawarciu porozumienia w sprawie morskiej różnorodności biologicznej poza jurysdykcją krajową odgrywały aktywną rolę w tworzeniu nowych skutecznie zarządzanych obszarowych narzędzi zarządzania, włącznie z chronionymi obszarami morskimi na morzu pełnym; przypomina, że ustanowienie chronionych obszarów morskich na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową musi być poparte ocenami skutków społeczno-gospodarczych i ekologicznych przeprowadzonymi na podstawie najlepszych dostępnych opinii naukowych;

35. wzywa Komisję i państwa członkowskie do promowania idei, zgodnie z którą ocean jako całość zapewnia ludzkości usługi ekosystemowe, w związku z czym w negocjacjach międzynarodowych prowadzonych pod auspicjami ONZ należy go uznać za globalne dobro wspólne;

Rozwiązanie problemu innych czynników środowiskowych, które zagrażają odbudowie zasobów ryb

36. podkreśla, że aby zachować zdrowe populacje organizmów morskich i siedliska i tym samym zapewnić ciągłość zrównoważonej działalności połowowej oraz bezpieczeństwo żywnościowe w perspektywie długoterminowej, należy podjąć szybkie i zdecydowane działania na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu; przypomina, że zgodnie z art. 2 porozumienia klimatycznego z Paryża strony muszą dążyć do zwiększenia zdolności do przystosowania się do negatywnych skutków zmiany klimatu oraz wspierać odporność na zmianę klimatu i rozwój niskoemisyjny w sposób niezagrażający produkcji żywności;

37. podkreśla, że chronione obszary morskie pozytywnie przyczyniają się do przystosowania się do zmiany klimatu dzięki zwiększaniu odporności ekosystemów; wzywa państwa członkowskie do zwiększenia roli sieci chronionych obszarów morskich w krajowych strategiach przystosowania się do zmiany klimatu;

38. podkreśla, że odbudowa stad ryb oraz ich utrzymanie na zrównoważonym poziomie wymaga również rozwiązania problemu pewnych skutków działalności człowieka związanych ze zmianą klimatu, niedoborem tlenu i zakwaszeniem oraz różnych – głównie lądowych, lecz także morskich – źródeł zanieczyszczenia, które negatywnie oddziałują na odbudowę stad ryb lub zwiększają ich wrażliwość, jak np. azotany, ścieki, nawozy, środki ochrony roślin, toksyczne chemikalia, zanieczyszczenia wynikające z działalności przemysłowej i turystyki masowej, pozostałości pochodzące z akwakultury, zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi i mikrodrobinami plastiku, zanieczyszczenia pochodzące z kosmetyków przeciwsłonecznych, hormony, zanieczyszczenie hałasem, wycieki paliwa oraz zagubione lub porzucone narzędzia połowowe;

39. wzywa Komisję do opublikowania analizy wpływu tych różnych źródeł zanieczyszczeń na odbudowę stad ryb i ekosystemy morskie;

40. podkreśla konieczność zaangażowania rybaków w walkę z zanieczyszczeniem mórz i oceanów; zachęca w związku z tym Komisję, aby zwróciła się do państw członkowskich o przyjęcie przepisów umożliwiających rybakom przewożenie na łód odpadów wyłowionych z morza; uważa, że przepisy te powinny przewidywać mechanizmy wynagradzania rybaków i odpowiednie systemy zbierania;

41. podkreśla znaczenie zwiększenia wskaźnika przeżyć gatunków niedocelowych dzięki zmniejszeniu urazów i stresu występujących podczas połowu i uwalniania;

42. wzywa Komisję, by rozważyła powyższe apele i odpowiedziała na nie w nowym planie działania na rzecz zachowania zasobów ryb i ochrony ekosystemów morskich, który planuje przedstawić do 2021 r., a także w ramach reformy WPRyb oraz we wszystkich przyszłych wnioskach ustawodawczych;

o

o o

43. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządóm i parlamentom państw członkowskich.